

Stichting ROL heeft de afgelopen jaren een faciliterende rol gespeeld bij het onderzoek naar alternatieve gebruiksmogelijkheden van Tagetes (het Afrikaantje), die in Drenthe op steeds grotere schaal wordt geteeld voor het bestrijden van aaltjes in de bollenteelt. Onderzoek naar dit gewas werd mede gefinancierd door LTO Noord fondsen en SNN en de Provincie Drenthe.

### **Proeven met Tagetes**

Dit jaar zijn vervolgprouven aangelegd in opdracht van ROL, waarbij Tagetes wordt getest tegen aaltjes en luis (virus) en waar opnieuw wordt gekeken naar gebruiksmogelijkheden van de inhoudsstoffen, waaronder Luteïne. Luteïne is een stofje in de bloem dat voor meerdere doeleinden kan worden gebruikt. Onder andere voor het kleuren van voedingsmiddelen, het kleuren van eierdooiers via kippenvoer en als geneesmiddel voor een veel voorkomende oogaandoening. Ook andere inhoudsstoffen in Tagetes worden onderzocht op hun werking als plantversterker of voor het weren van plaagorganismen.



Tagetes valt zeer in de smaak bij nuttige insecten zoals bijen en hommels, HLB Wijster 2016.

### **Inhoudsstoffen Tagetes**

Het onderzoek naar de winning en toepassing van Luteïne uit Tagetes wordt uitgevoerd door HLB en New Businesses en een besloten groep lelietelers in samenwerking met o.a. het bedrijf Newtricious als launching customer. De luteïne wordt door dit bedrijf toegevoegd aan legpluimveevoer voor de productie, van een wetenschappelijk erkend middel tegen maculadegeneratie bij mensen die uit de eidooier wordt gewonnen. Newtricious brengt dit product onder de naam Macuview op de markt. Dit R&D project is nodig om voldoende kennis te verzamelen en bij positieve resultaten verder te werken aan de transitie naar concrete bedrijfsactiviteiten. De ambitie is om najaar 2018 het eerste luteïne-concentraat te leveren. In het R&D-project ligt de nadruk op de processing van de luteïne uit de bloem naar het luteïne concentraat dat met het voer voor de kippen wordt vermengd. Essentieel voor succes is vervolgens dat de gevonden hoeveelheid luteïne in de eidooier voldoende voorspelbaar is.



Tagetes cultivars worden getest voor de winning van Luteïne, HLB Wijster, 06/09/16.

### Luiswering

HLB voert dit jaar in opdracht van ROL en met financiering uit het Leliefonds van de KAVB proeven uit die de kennis en toepasbaarheid nog verder vergroten: dit betreft een teeltproef op locatie in Wijster, waarbij Tagetes als schermgewas tegen luis wordt getest. Tagetes zou mogelijk een luiswerende werking kunnen hebben, zodat lelies op biologische wijze kunnen worden beschermd tegen virus infecties. In deze proef zijn virus besmette lelies als infectiebron tussen de verschillende veldjes geplant. Op sommige veldjes groeien lelies en Tagetes gezamenlijk op en op andere veldjes wordt regulier gespoten tegen luis. Na oogst en opbrengstbepaling worden de geoogste bollen onderzocht op percentage virus.



Tagetes wordt getest als mogelijk schermgewas tegen luis in lelies, HLB Wijster, 2017.



Tagetes en lelies groeien op dit veld gezamenlijk op, HLB Wijster, 2017.

### **Zaaitijdstippen**

In opdracht van ROL is door HLB een zaaitijdstippenproef aangelegd, waarbij de aaltjesdodende werking van Tagetes op verschillende zaaitijdstippen (van half mei tot half september) wordt onderzocht. De vraag is bij welk zaaitijdstip Tagetes nog effectief is tegen aaltjes. Telers kunnen met deze informatie een goede afweging maken of later in het seizoen zaaien nog wel zin heeft.



Aaltjes dodende werking van Tagetes getest op verschillende zaaitijdstippen, HLB Wijster, 2017.

### **Tagetes en mais**

In opdracht van ROL voert HLB een proef uit, waarbij de aaltjes remmende werking van Tagetes in maïs wordt onderzocht. Maïs is een sterke aaltjesvermeerderaar en mogelijk kan Tagetes als onderzaai een dempende werking hebben op dit nadelige effect. Een geslaagde combinatie zou het ontbreken van een saldo van de Tagetesteelt kunnen ondervangen.



Aaltjes remmende werking van Tagetes getest in maïs, HLB Wijster, 2017.

### **Tagetes en Trichodorus**

Vanuit de praktijk wordt regelmatig de vraag gesteld of Tagetes wel veilig is bij een besmetting met Trichodorus aaltjes, met het oog op een mogelijke aaltjesvermeerdering. HLB voert in opdracht van ROL een proef uit waarbij de waardplantgeschiktheid van Tagetes wordt getest bij een aantal algemeen voorkomende Trichodorus soorten.

Ongestoorde kolommen met grond van verschillende locaties zijn ingezaaid met Tagetes en andere met gras als goede waardplant, om zodoende vast te stellen of de teelt van Tagetes bij aanwezigheid van Trichodorus aaltjes ook risico's met zich mee kan brengen.



Effect van Tagetes wordt getest bij verschillende Trichodorus soorten, HLB Wijster, 2017.

Weijnand Saathof  
HLB Wijster, 2017